

*Калініна Л. М.,
доктор педагогічних наук, професор,
учений секретар Інституту педагогіки НАПН України,
м. Київ, Україна*

ДЕРЖАВНО-ГРОМАДСЬКЕ УПРАВЛІННЯ НА ПАРТНЕРСЬКИХ ЗАСАДАХ У ЗМІСТІ ПІДРУЧНИКА ДЛЯ КЕРІВНИКА ОСВІТИ

Феномени державно-громадського управління та державно-громадського й державно-приватного партнерства у сфері освіти, є засадничими для державної освітньої політики, та мають відбиватися в підручнику для керівника на людиноцентристських засадах довірчо-партнерської взаємодії та сервісної концепції.

Законодавчо-правові засади державної політики у сфері освіти та принципи освітньої діяльності визначено в статті 6 Закону України «Про освіту» 2017 р. До засад належать: людиноцентризм [3]; верховенство права; забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності; наукове спрямування освіти; різноманітність освіти; цілісність і наступність системи освіти; прозорість і публічність ухвалення та виконання управлінських рішень; відповідальність і підзвітність органів управління освітою та закладів освіти, інших суб'єктів освітньої діяльності перед суспільством; інституційне відокремлення функцій контролю (нагляду) та функцій забезпечення діяльності закладів освіти; державно-громадське управління; державно-громадське партнерство; державно-приватне партнерство та принцип рівних можливостей для всіх [1, с. 10]. У статті 81 «Державно-приватне партнерство у сфері освіти і науки» цього закону стисло визначено правові засади, види та зміст і фінансування, державно-приватного партнерства [1, с. 10, 74–75]. Закон України «Про державно-приватне партнерство» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2010, № 40, ст. 524) визначає організаційно-правові засади взаємодії державних партнерів з приватними партнерами та основні принципи державно-приватного партнерства на договірній основі, детального розгляду в підручнику потребують саме ті засади та статті, постатейні положення, принципи здійснення державно-приватного партнерства та сфери, які стосуються саме сфери освіти та науки. При цьому бажано ознайомитися зі змістом Закону «України» «Про управління об'єктами державної власності». Слід звернути увагу, що в першій статті цього закону подано визначення та ознаки державно-приватного партнерства та вказано, що Національна академія наук України, національні галузеві академії наук є державними партнерами, а також визначено державних партнерів, об'єкти та форми здійснення державно-приватного партнерства.

Законодавчі зміни у сфері освіти детермінували практико-орієнтоване завдання для державних партнерів і педагогічної науки – зважаючи на усталену форму управління у сфері освіти – це обґрунтування, прогнозування та впровадження нових відкритих, демократичних і гнучких моделей розвитку державно-приватного партнерства, державно-громадської

партнерської взаємодії суб'єктів державно-громадського управління та приватного сектору; визначення дієвих механізмів державно-громадського та державно-приватного партнерства між державою (територіальною громадою) та бізнес-підприємницькими структурами в контексті інноваційного розвитку сфери освіти, механізмів партнерської взаємодії, співпраці та співробітництва, механізмів і форм партнерських взаємовідносин, механізмів соціальної відповідальності, механізмів розподілу коштів для їх практичного використання та розв'язання освітніх, фінансово-економічних та інвестиційних проблем функціонування об'єктів державної та комунальної власності у сфері освіти.

До сфер державно-приватного партнерства відповідно до 4 статті закону України «Про державно-приватне партнерство» належать такі сфери, як «надання соціальних послуг, управління соціальною установою, закладом; надання освітніх послуг», і тому сервісна концепція надання послуг у сфері освіти та законодавчо-правові акти та нормативи, які їх регулюють мають бути відображені, а зміст соціальних і освітніх послуг має відповідати суспільно-культурним й економічним потребам держави та особистісним запитам замовників освіти, а управління закладом освіти як управлінська послуга має бути розкрита в ракурсі адекватності цифровій епосі його форми, стилю, методів і механізмів управління та домінуючого типу культури.

Про громадсько-державне партнерство в Законі України «Про освіту» лише заявлено декларативно та не розкрито суті цього засадничого положення, яке регулює суспільні відносини державних органів і органів місцевого самоврядування у сфері освіти. Слід акцентувати увагу на термінологічній сутності дефініцій «державно-громадського» та «державно-приватного партнерства» у сфері освіти, які залежно від методологічних підходів їх розгляду визначають як форму взаємодії, систему відносин, співробітництво, угоду, проєкт, а також як державний чи соціальний інститут, і не інтерпретують як механізм.

У змісті підручника для керівника закладу освіти слід передбачити розкриття сутності феноменів державно-громадського управління [2] та державно-громадського й державно-приватного партнерства у сфері освіти в їх взаємозв'язку, класифікацій, форм і механізмів реалізації в умовах децентралізації і цифровізації та на законодавчо визначених засадах в цифровому суспільстві.

Ключові слова: партнерство, державно-громадське управління, довірчо-партнерська взаємодія, сервісна концепція.

Література:

1. Про освіту : Закон України. Київ, 2018. 125 с.
2. Калініна Л. М. Управління новою українською школою. Порівняльна характеристика концептуальних змін. *Директор школи*. 2017. № 1. С. 12–21.
3. Кремень В. Г. Філософія людиноцентризму в освітньому просторі. Київ : Т-во «Знання» України, 2010. 385 с.